

prima instanță - (Curtea de Apel Chișinău) E. Clim

DECIZIE

21 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Svetlana Filincova
Sveatoslav Moldovan, Maria Ghervas,
Iurie Bejenaru, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat Strășeni,
în cadrul procesului de insolvență al societății cu răspundere limitată
„Demiagrocom” (în proces de lichidare),
împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2016, prin care a
fost aprobat raportul final și bilanțul de lichidare, dispusă încetarea procesului și
radierea debitorului și considerate stinse creanțele creditoriale neexecutate în
procedura de lichidare a societății cu răspundere limitată „Demiagrocom”,

c o n s t a t ă:

La 11 septembrie 2015 administratorul debitorului SRL „Demiagrocom” -
Tsyric Sergii, a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de
insolvență față de întreprindere.

În motivarea cererii introductive a indicat că, debitorul SRL „Demiagrocom”
are o datorie în sumă de 36 408 007 lei față de creditorii săi și este în incapacitate de
plată, din motive de supra-îndatorare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2015 a fost admisă
spre examinare cererea introductivă depusă de reprezentantul debitorului SRL
„Demiagrocom” - Tsyric Sergii.

În scopul prevenirii modificării stării bunurilor debitorului, în perioada de până
la intentarea procesului de insolvență s-a dispus aplicarea măsurilor de asigurare,
fiind desemnat în calitate de administrator provizoriu - administratorul autorizat
Baracu Roman, deținătorul autorizației nr. 202 din 23 iunie 2015.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2015 a fost admisă
cererea introductivă depusă de reprezentantul debitorului SRL „Demiagrocom” -
Tsyric Sergii și s-a intentat procesul de insolvență față de SRL „Demiagrocom”,
cu desemnarea lui Baracu Roman, deținător al autorizației nr. 202 din 23 iunie 2015,

în calitate de administrator a insolvenței.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2016 s-a dispus trecerea la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului SRL „Demiagrocom” și distribuirii produsului rezultat și s-a investit în funcția de lichidator al SRL „Demiagrocom” - Baracu Roman, deținătorul autorizației nr. 202 din 23 iunie 2015.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2016 s-a aprobat raportul final și bilanțul de lichidare al SRL „Demiagrocom”.

S-a dispus încetarea procesului și radierea debitorului SRL „Demiagrocom” cu sediul în or. Strășeni, str. Orheiului, 2A, IDNO 1011600044186, din Registrul de stat al persoanelor juridice.

S-au considerat stinse creanțele neexecutate în procedura de lichidare a SRL „Demiagrocom”.

S-a obligat lichidatorul să publice dispozitivul hotărârii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

La 18 noiembrie 2016, prin intermediul oficiului poștal (vol. I f.d. 240), Inspectoratul de Fiscal de Stat Strășeni a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de insolvență, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2016, cu remiterea pricinii la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârea contestată, indicând că, instanța de insolvență nu a luat în considerație faptul că la momentul întocmirii și semnării raportului final de lichidare a debitorului, în instanța de contencios administrativ se afla în examinare cererea depusă de lichidatorul Baracu Roman prin care a contestat decizia Inspectoratului de Fiscal de Stat Strășeni nr. 15/86-3-09 din 12 februarie 2016, prin care debitorului i-au fost imputate încălcări a legislației fiscale, care au dus la diminuarea impozitelor și taxelor aferente bugetului public național, în sumă de 121 248 lei.

Ulterior, prin hotărârea nr. 3-92/16 din 14 noiembrie 2016 instanța de contencios administrativ a respins ca nefondată cererea administratorului insolvenței Roman Baracu și a menținut în vigoare decizia Inspectoratului de Fiscal de Stat Strășeni.

În acest sens, menționează că la data aprobării raportului de lichidare, decizia IFS Strășeni se afla în litigiu și nu putea fi considerată drept temei pentru survenirea răspunderii solidare a membrilor de conducere pentru încălcările admise în cadrul gestionării patrimoniului, ce a dus la incapacitatea de plată a debitorului, în baza prevederilor art. 248 alin. (1) lit. e), alin. (2) și alin. (3) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Totodată în prezent, la organele de urmărire penală se află în examinare dosarul penal nr. 2016330389 din 20 iunie 2016, intentat în privința contribuabilului SRL „Demiagrocom” în baza art. 244 alin. (2) Codul penal, care se află la faza expertizei contabile, dispuse în cadrul anchetei penale.

Astfel prin pronunțarea hotărârii contestate, prejudiciul cauzat de debitor în cadrul dosarului penal se consideră stins, fapt ce împiedică desfășurarea în continuare a dosarului penal din lipsa laturilor constitutive ale infracțiunii.

Consideră că cele menționate denotă că în acțiunile debitorului există temei de atragere la răspundere a membrilor organului de conducere a debitorului SRL „Demiagrocom”, pentru datoriile nestinse față de creditori și totodată demonstrează imposibilitatea Inspectoratului Fiscal de Stat Strășeni de a invoca existența acestui temei la data întocmirii și aprobării raportului final de lichidare deoarece, hotărârea Judecătorei Strășeni referitor la decizia atacată de administratorul insolvenței a fost emisă la 14 noiembrie 2016, ulterior hotărârii de lichidare.

La fel, menționează că nu au fost citați pentru ultima ședință de judecată, în care a fost pronunțată hotărârea contestată și, respectiv, se află în imposibilitate de a invoca circumstanțele menționate instanței de insolvență.

Urmarea celor expuse, consideră oportună dispunerea continuării procedurii de lichidare a debitorului în sensul elucidării circumstanțelor stipulate, care necesită a fi examinate în ansamblu, cu toate materialele cauzei de către instanța de insolvență și pentru a fi posibilă adresarea în modul prevăzut de lege către comitetul creditorilor a debitorului, sub aspectul invocării existenței temeiurilor prevăzute de art. 248 Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, întru excluderea pasibilei prejudicieri a Bugetului Public Național al Republicii Moldova în sumă de 5 375 236,13 lei.

În conformitate cu art. 8 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

După cum rezultă din materialele cauzei, copia hotărârii instanței de insolvență din 28 octombrie 2016, nu a fost expediată recurentului, iar Inspectoratul Fiscal de Stat Strășeni a indicat că a recepționat dispozitivul hotărârii contestate la 03 noiembrie 2016, prin intermediul poștei electronice.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

În conformitate cu art. 356 Codul de procedură civilă, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din acest cod, cu excepțiile și completările stabilite în legislația insolvenței.

Reglementări similare se regăsesc și în prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, care prevăd că, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 429 alin. (1) Codul de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolvență.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii instanței de insolvabilitate, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Procedura de insolvabilitate poate înceta în temeiul adoptării hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate, cu inițierea procedurii simplificate a falimentului, conform prevederilor art. 134, 135 din lege, care are ca finalitate lichidarea debitorului după aprobarea raportului final al lichidatorului și bilanțului de lichidare.

În conformitate cu art. 134 alin. (1) lit. a) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procedura simplificată a falimentului prevăzută în prezenta lege se aplică debitorilor aflați în stare de insolvabilitate care se încadrează în una din următoarele categorii, persoane juridice care nu dețin niciun bun în patrimoniul lor ori ale căror bunuri sînt insuficiente pentru a acoperi cheltuielile procesului și niciun creditor sau terț nu se oferă să avanseze ori să garanteze sumele corespunzătoare.

Dispozițiile art. 135 alin. (5), (6), (7) și (8) din legea menționată, prevăd că, în cazul lipsei masei debitoare, instanța de insolvabilitate, odată cu aprobarea bilanțului de lichidare, adoptă o hotărâre de încetare a procesului, prin care dispune și radierea debitorului din registrul de stat în care este înscris.

Prin încetarea procesului, debitorul se descarcă de obligațiile pe care le avea înainte de intrare în procedura falimentului, cu excepția cazului cînd este tras la răspundere subsidiară în modul prevăzut de lege.

Dispozitivul hotărârii de încetare a procedurii falimentului și de radiere a debitorului din registrul de stat se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de 10 zile din data adoptării.

După ce primește hotărârea instanței de insolvabilitate, Camera Înregistrării de Stat radiază debitorul din registrul de stat al persoanelor juridice sau din registrul de stat al întreprinzătorilor individuali la data hotărârii.

Potrivit art. 137 alin. (5) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, lichidarea și radierea debitorului din registrul de stat vor avea loc în cadrul procedurii simplificate a falimentului în modul prevăzut de prezenta lege.

Relevante la caz, sunt și prevederile art. 180 alin. (3) și 181 alin. (2) din legea precitată, care stipulează că, hotărârea de încetare a procesului de insolvabilitate

poate fi contestată cu recurs în modul prevăzut de lege.

Prin încetarea procedurii falimentului, debitorul va fi degrevat de obligațiile pe care le avea înainte de intrarea în faliment, însă sub rezerva de a nu fi găsit culpabil conform art.14, 15 și 248.

În astfel de situații, el va fi degrevat de obligații numai în măsura în care ele au fost plătite în cadrul procesului de insolvență.

Din actele pricinii rezultă că, la 11 septembrie 2015 administratorul debitorului SRL „Demiagrocom” - Tsyric Sergii, a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de întreprindere. (f.d. 1-3)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2015 a fost admisă spre examinare cererea introductivă, fiind desemnat în calitate de administrator provizoriu - administratorul autorizat Baracu Roman, deținătorul autorizației nr. 202 din 23 iunie 2015.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2015 a fost admisă cererea introductivă și s-a intentat procesul de insolvență față de SRL „Demiagrocom”, cu desemnarea lui Baracu Roman în calitate de administrator a insolvenței. (f.d. 60-63)

La fel, s-a stabilit că, potrivit tabelului creanțelor SRL „Demiagrocom” din 25 februarie 2016, au fost validate creanțele Inspectoratului Fiscal de Stat Strășeni în mărime de 5 206 105,53 lei, Casei Naționale de Asigurări Sociale în mărime de 36 585,29 lei, SRL „Osiris-Com” în mărime de 7 343 008 lei, SRL „Cristal-Impex” în mărime de 2 225 175,51 lei și SRL „Agroanver” în mărime de 1 606 461,60 lei (f.d. 129).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2016 s-a dispus trecerea la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului SRL „Demiagrocom” și distribuirii produsului rezultat și s-a investit în funcția de lichidator al SRL „Demiagrocom” - Baracu Roman.

La 14 martie 2016 administratorul insolvenței Baracu Roman a prezentat instanței de insolvență procesul-verbal nr. 1 al Adunării creditorilor SRL „Demiagrocom” din 10 martie 2016, potrivit cărui, în mod unanim, s-a hotărât inițierea procedurii simplificate a falimentului față de debitorul SRL „Demiagrocom”, cu dizolvarea acestuia, desemnarea lichidatorului Baracu Roman și stabilirea cuantumului remunerației administratorului procesului de insolvență în mărime de 7 600 lei/lunar, calculat din contul societății debitoare. Totodată s-a stabilit onorariul de succes în mărime de 3% din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare. (f.d. 124-125,126-128)

Iar, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2016 s-a dispus trecerea la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului SRL „Demiagrocom” și distribuirii produsului rezultat, fiind numit în calitate de lichidator Baracu Roman. (f.d. 144-145)

Ulterior, la 29 iulie 2016 administratorul insolvenței Baracu Roman a depus cerere prin care a solicitat anexarea la materialele dosarului a procesului-verbal nr. 2 al Adunării creditorilor SRL „Demiagrocom” din 20 iulie 2016, prin care a fost aprobat, unanim, raportul final și bilanțul de lichidare al debitorului SRL „Demiagrocom”. (f.d. 187-189)

În cadrul procesului lichidatorului Baracu Roman a prezentat instanței de insolvență raportul final, iar în cadrul ședinței de judecată din 28 octombrie 2016, a solicitat aprobarea raportului final și a bilanțului de lichidare, încetarea procesului și radierea debitorului SRL „Demiagrocom” din registrul de stat al persoanelor juridice.

La fel, materialul probator atestă că, bilanțul contabil a SRL „Demiagrocom” din anul 2016, la finele perioadei de gestiune, precum și, la finele anului de gestiune precedent, reflectă zero la capitolul total general activ și total general pasiv (f.d. 218, față-verso).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2016 s-a admis renunțul lichidatorului SRL „Agroanver” (în proces de lichidare)-Topal Ștefan, de la cererea de repunere în termen și validarea creanțelor față de debitorul SRL „Demiagrocom” și s-a încetat procesul. (f.d. 225-227).

Fiind investită cu examinarea prezentului litigiu, prima instanță s-a pronunțat în favoarea admiterii cererii lichidatorului, administrator autorizat Baracu Roman, motivându-și soluția pe faptul că, societatea debitoare nu dispune de surse financiare și bunuri în masa debitoare, astfel încât creanțele debitorului față de creditorii săi, conform tabelului definitiv al creanțelor nu vor putea fi satisfăcute, cât și despre lipsa obiecțiilor din partea creditorilor privind încetarea procesului de insolvență.

Analizând materialele cauzei în raport cu criticile formulate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, hotărârea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care este considerată legală și întemeiată.

Astfel, pornind de la prevederile normelor de drept citate, Colegiul constată că, instanța de insolvență justificat a concluzionat despre lipsa bunurilor sau a resurselor financiare pentru acoperirea creanțelor creditorilor Inspectoratul Fiscal de Stat Strășeni, Casa Națională de Asigurări Sociale, SRL „Osiris-Com”, SRL „Cristal-Impex” și SRL „Agroanver”. Or, din raportul prezentat de lichidatorul SRL „Demiagrocom”, Baracu Roman, rezultă că, starea de fapt a întreprinderii debitoare SRL „Demiagrocom”, nu permite acoperirea acestor creanțe.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor

procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 100 alin. (3) Codul de procedură civilă, în cazul amânării judecării cauzei, nu este necesară citirea participanților la proces prezenți la ședință. Participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amânată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei.

Conform art. 102 alin. (4¹) Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Astfel, nu este întemeiat și se respinge argumentul recurentului cu privire la faptul că, nu a fost citat pentru ultima ședința de judecată, or, însăși din cererea de recurs, rezultă că, recurentul pe parcursului examinării cauzei a fost citat legal și doar pentru ultima ședință de judecată nu a fost citat, ultimul având calitatea de creditor al societății debitoare și urma să se intereseze despre ședințele de judecată, contribuind la respectarea drepturilor și obligațiilor celorlalți participanți la proces.

În acest context, Colegiul relevă că, instanța de insolabilitate a asigurat respectarea principiului disponibilității în drepturi a părților la proces. Or, recurentul Inspectoratul Fiscal de Stat Strășeni, nu a fost privat de posibilitatea de a cunoaște despre derularea procesului și de a-și expune poziția sau a fi prezent în cadrul procesului de judecată, ceea ce denotă caracterul legal al hotărârii instanței.

Totodată, sunt lipsite de suport juridic și afirmațiile recurentului cu referire la faptul că, la data aprobării raportului de lichidare, nu era o decizie definitivă și irevocabilă referitor la decizia Inspectoratului Fiscal de Stat Strășeni și nu putea fi considerată drept temei pentru survenirea răspunderii solidare a membrilor de conducere pentru încălcările admise în cadrul gestionării patrimoniului, ce a dus la incapacitatea de plată a debitorului, iar la organele de urmărire penală se află în examinare dosarul penal intentat în privința contribuabilului SRL „Demiagrocom” în baza art. 244 alin. (2) Codul penal, care se află la faza expertizei contabile și că, prin pronunțarea hotărârii contestate prejudiciul cauzat de debitor în cadrul dosarului penal se consideră stins, deoarece nu sunt argumentate, din moment ce lichidatorul a întocmit și a prezentat instanței raportul final privind încetarea procesului de insolabilitate față de SRL „Demiagrocom” și radierea din registrele oficiale, aprobat inclusiv și de către recurentul Inspectoratul Fiscal de Stat Strășeni prin procesul-verbal nr. 2 al Adunării creditorilor SRL „Demiagrocom” din 20 iulie 2016, iar prin urmare aceste alegații nu constituie temei de casare a hotărârii contestate.

Alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii recurate și urmează a fi respinse.

Astfel fiind, în lipsa probelor confirmative ce ar demonstra temeinicia recursului declarat, argumentele aduse în susținerea acestuia se vor aprecia ca declarative.

Urmare a celor indicate, Colegiul concluzionează că, instanță de insolvabilitate a constatat și elucidate pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond și corect a aplicat cadru legal.

Având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este întemeiată, iar temeiurile invocate de către recurent sunt nejustificate și se combat prin cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat Strășeni.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2016, în cadrul procesului de insolvabilitate al societății cu răspundere limitată „Demiagrocom” (în proces de lichidare), prin care a fost aprobat raportul final și bilanțul de lichidare, dispusă încetarea procesului și radierea debitorului și considerate stinse creanțele creditoriale neexecutate în procedura de lichidare a societății cu răspundere limitată „Demiagrocom”.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Svetlana Filincova

judcători

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari